

POGLED NA BŮH

ČASOPIS EVANGELSKÍCH SERBŮ

9. číslo

Budyšin, september 1974

Lětník 24

Hrono na pŕoznjenec 1974

Njesměj so zrudnym! Sirach 7, 12

Druhdy zetkamy čłowjekow, kotrymž bychmy radšo z puća šli. To su na příklad hordži a njesympatiscy ludžo abo tež zrudni a rozhorjeni. Jich so dohladač abo samo z nimi činić měć, njeje čiste wjeselo. Tohodla spytamy, jich so zdalować. Je pak to po Božej woli? Kak nas wučí swj. Pismo, zo bychmy wobchadzeli ze zrudnymi a rozhněwanymi?

Prjedy hač na tutu prašenje wotmolwimy, chcemy sebi přemyslić, čehodla su ludžo zrudni abo rozhněwani.

Někotři, dokelž so jich nadžija njeje dopjelnja. Tak myslu na příklad na žonu, kotraž bě w mladosći slubjena

Z toho wuchadza to druhe: wosamoćenemu pomhač jeho horjo přewinyć, za njeho chwile měć a wo njeho so starać. Z tym smy započeli, „swojeho blišeho lubować kaž sebje samoho“. Spomožne snano hižom je, zo móže tamny někomu swoju nuzu wuskorzić. To pak je hakle započatk. Wažne budže, zo jeho na přichod přihotujemy, zo njeby jenož w zašłosći žiwy byl, ale swoje nadawki w přichodze spŕoznal. My budžemy dale jemu prajić, zo wšak wšitcy njekřiwdza, ale nazhonjamy tež wjele dobrotow a pomocy.

A tomu, kiž so wot Boha samoho zjebany čuje, pokaza-

Dzeń 29. pŕoznjenca – lětsa je to runje njedžela – je po rjedže cyrkwe swjedžen arcyjandžela Michala. Křesćenjo spominaja při tym na službu jandželow.

byla. Jeje nawoženja dyrbyeše do wŕjny a njeje so wrŕcil. Druhich mužŕ widžeše z wŕjny wrŕčo přŕnić, druhe holcy so ženjachu, a wona bě sama. To bě wjac, hač móžeše znjesć. Zrudna a zahněwana, wusměšowana a wot towarškow zabyta – to bě jeje dońt. A kelko ma tajke čezke žiwjenje, dokelž so jim njeje wšitko po jich woli radžilo! Woni so zamjerzani wrŕčo scáhnychu.

Abu myslu na tych, kotřiž so wot druhich zjebani čuja. Woni su so čłowjekam dowěřili w swojeje nuzy spušejo so na nich – snano samo slubjenu pomoc, ale podarmo. Jich dowěra je zlamana. Džiwamy so potom, zo tajcy zrudni a hněwni ničo wjace wot druhich njewočakuja a so jich zdaluja?

Zabyć pak noचेмы tych, kiž so wot Boha samo zjebani čuja, dokelž běchu Bože myslje hinaše hač jich nadžije. Nětk tež wot Boha žaneje pomocy wjace njewočakuja.

Potajkim: hněw a zrudoba ma wšelake přičiny, přeco pak dowjedže čłowjeka do samotnosće, zo so do swogeho horja zanuri. Z tym pak so stanje z džiwnuškom, kotrehož wusměšuja a hanja. To pak jeho hišće bóle do izolacije honi, a móže so stać, zo je potom njesprawny tež přeciwo tym, kotřiž chcedza jemu pomhać.

Što pak ma to z našim hronom činić? W nim su měnjeni tajcy zrudni a zahněwani. Jim so njesměj!

Jako Chrystusowa wosada pak njemŕžemy tuto hrono čitać, bjeztoho zo bychmy na Jězusowe slowo myslili: Ty dyrbiš swojeho blišeho lubować kaž sam sebje (Mat. 19, 19). Do „blišich“ slušeja tež zrudni a rozhněwani. Kak móžemy jich lubować?

Přeni krok je, zo spytamy jich zrozumić. Tohodla smy při spočatku tuteje nutnosće tak wobšěrnje wo tym přemyslowali. Zrozumić pak rěka, zo spytamy do jeho položenja so přesadzić. To so wězo ženje tak cyle njeporadži, dokelž druhého přemalo znajemy. My njewěmy, kajke myslje a motiwy za swoje stejšico ma a tak dale. Njeje wšak ani trjeba, zo jeho we wšém dorozumimy. Hdyž sprawnje spytamy jeho zrozumić, potom so jemu wjace njesmějemy, ale čujemy so z nim solidarni.

my Božu lubosć w Chrystusu a Božu lubosć w našim wšědnym žiwjenju, zo je mi čelo a dušu, woči, wušŕ a wšitke stawy, rozum a wšitke myslje dať a hišće zdžerži – k tomu drastu a črije, jědž a piće, čěžu a dwŕ, žonu a džěci, rolu a skŕt a wšo kublo wobradza. Tak je Luther za swŕj čas we wukładowanju našeho wěrywuznaća wuběrnje wuprajil.

Ale ze słowami njeje hižo wšo dokonjane. W lišće swj. Jakuba čitamy: Što pomha, lubi bratra, jelizo by što rjeknyl, zo ma wěru, skutki pak by njeměl? Móže jeho tajka wěra zbŕžneho činić? Hdy pak byštaj bratr abo sotra nahaj byloj a nuzu měloj na wšědnej žiwnosći, a něchtŕ mjez wami by jimaj rjeknyl: Džitaj z měrom, wohrěwajtaj so a najěstaj so! Wy pak jimaj njebyšće ničo dali, što by jimaj to pomhało? Tak je wěra, hdyž nima skutkow, sama w sebi mortwa.

Tuž njedosaha, zo so zrudnemu jenož njesmějemy, ale zo jemu pomhamy, a to nic jenož ze słowami, ale tež ze skutkami. K tomu sluša wulka lubosć, přetož njebudžemy hnydom wuspěch widžeć. Za wuspěchom pak so ni-mamy prašeć. Bŕh je naš najprjedy lubowať njeprašejo so za našeje lubosću. Boža lubosć je nam příklad. Jězus nam ze słowom praji: Ja sym wam příklad dať, zo byšće tež wy činili, kaž sym ja wam činil.

Njesměj so zrudnemu! Tole hrono na měsac september nam praji: Nječodž zrudnemu a hněwnemu z puća, ale pomhaj jemu w jeho nuzy, přetož tež Chrystus njeje nam z puća šol, ale je nam pomhať z najwjetšeje nuzy – do wěčneho žiwjenja. Tak smy swobodni, druhého lubować, „kaž sebje samoho“.

Albert-Hrodžišćanski

Polěpšuj so, Jeruzalemje, zo by so moja wutroba wot tebe njewotwobročila a ja će k puscŕnje njesćiniľ, ke krajeje, w kotrymž ničo njebydli.

Postrow z Leningrada

Drohi mój sobubratře!

Wutrobnje so Wam dżakuju, zo sće mje a mojeho přichodneho syna přeprosyli k sebi (na Serbski cyrkwinski dzeń do Rakec), ale bohužel njeje namaj to možno — ze zastojnskich a swójbnych přičin.

Ja Wam zdžělu, zo po Božej miłosći a po Wašej swjatej modlitwje smy my, to rěka cyła naša swójbja, žiwi a stro-wi. Posledni radostny podawk w našej swójbje běše, zo je mój syn Wiktor doskónčil duchowny seminar a bu zapi-sany do duchowneje akademije.

Arcyměšnik Ljutik-Leningradski ze swójbju před swojim domom

Štož mje nastupa, sym Wam hižom prjedy něštozkuli pisal. Ja narodžich so 10. 2. 1923 we Wolpje w Gro-denskim wokrajse w nawječořnej Bělorusiji. Hdyž w lěće 1931 do zakładneje šule zastupich, započach tež w cyrkwi słužić. Potom spěwach tež w cyrkwinskim chórze a čitach druhdy na Božich słužbach.

W lěće 1938 doskónčich sydomlětnu šulu. Mojej staršej daštaj mje do Jablonskeho klóštra do šule psalmistow.

Hdyž so w lěće 1939 započa 2. swětowa wójna, bu moje wuwučowanje přetorhnjene, dokelž bě naš klóšter při mjezach. Hdyž bě 21. 9. 1939 Sowjetska armija naš kraj wuswobodžila a hdyž sowjetske šule počachu funkcioněrować, ja zaso dale chođach do srjedźneje šule. Hdyž 22. junija 1941 fašisća Sowjetski zwjazk nadpadnychu, bu moje wuwučowanje znowa přetorhnjene, a ja započach ze słužby jako 2. psalmist při cyrkwi swojeje ródneje wsy we Wolpje. Na to zložich eksamen jako diakon.

Po kóncu Wulkeje wótčinskeje wójny a po demobili-zaciji na kóncu lěta 1947 stupich znowa do cyrkwinskeje słužby jako psalmist a 22. 2. 1948 buch wuswjećeny za diakona.

Jako psalmist słužach w Grodnje. Tehdom běch hižom woženjeny a mējach dźěci a tola so stajnje prócowach wo dalše teologiske wukublanje. Čežko wšak běše, ale Knjez je moje prócowanje zohnował. Te přenje eksamina zložich jako eksterny při Minskim duchownym semina-rje. W štwórtjej klasy běch potom w internaće. W lěće 1954 doskónčich z wuspěchom Minski duchowny seminar a buch přewzaty do Leningradскеje duchowneje akade-mije.

Po doskónčenju akademije w lěće 1958 59 buch po woli zbóžneho Patriarcha Alekseja jako diakon do Ruskeje duchowneje misije w Jerusalemjje přesadženy. Přebywa-nje w Jerusalemjje bě jara rjane. Ja smědžach Swjatu zemju widzeć, po kotrejž bě naš Knjez Jězus Chrystus chodžil, hdžež je Wón naše wumóženje dokonjał. Po na-wróće do domizny buch 15. 2. 1960 za měšnika wuswje-ceny. Jako tajki słužu Swjatej Cyrkwi hač do džensni-šeho dnja. Ja skutkuju w Leningradže a mam sam swój domik, kotryž sće Wy widjał. (Ja běch swojeho česćeneho zastojnskeho bratra Ljutika w jutrownym času 1971 w Leningradže wopytał. Redaktor.) Tež mój přichodny syn (kotryž je tohorunja duchowny) ma sam swój dom a swoju swójbju. Moja druha džowka — inženjerka — je tež wudata. Moja treća džowka, Maria, je hišće pola nas. Wona je chemiski technikum dochodžila a so nětk při-hotuje na institut.

To by to było, štož mam wo sebi rozprawjeć, mój drohi bratře. Wam a Wašej swójbje sćelu najponižniše počesćowanja. Ja Wam přeju plódnú słužbu w Swjatej Cyrkwi. Ja Wam přeju, zo by Knjez stajnje wuslyšował Waše modlitwy, zo by z wyšiny słał měr a zohnowanje Wašej wosadže a wšitkim ludam, kotrejž na zemi bydla.

Ja přeju, zo bychu naše wosady měle mocy, přinošo-wać k měrej po wšém swěće.

W bratrowskej lubosći

arcyměšnik Wladimir Wladimirowič Ljutik

Leningrad, 12. junija 1974.

Cyrkej ma so wo dušu starać

Dr. med. Arnošt Wirth

My smy žiwi w času individuali-zacije a priwatizacije křesćanstwa. Křesćan je so wróčo sćahnul do swo-jeho doma. Wón pyta s woju wěru, s wojeho Boha. Je w tutym času hišće zhromadna zamołwitosć kře-sćanstwa za swět možna? A w čim móže zamołwitosć křesćanstwa le-žeć?

Marxist Ernst Bloch je jónu pra-jil:

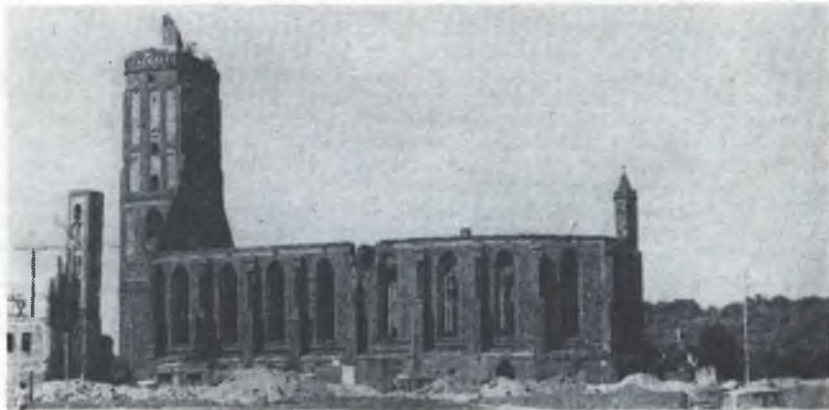
Křesćanstwo je wobaranje přećiwu nuzy a křesćanstwo je wobaranje přećiwu smjerći.

Nuza wšak njewopřija jenož hlód abo financne česnosće, ale tež cho-rosć, dušine konflikty, njeswobodu, njeprawdu, falšnosć. Přećiwu tajkim nuzam je Knjez Jězus skutkował a wojował. Ja myslu na nasycenje pječ tysac, na Kananejski kwas, na wučisćenje templja. To wšo pak je wón činil w mjenje Boha — we wě-rje. Tak wón husto praješe: Twoja wěra je će wustrowiła. Chcemy sej to podšmórnyć: Twoja wěra je tebi

pomhała. Nic cyrkej jako institucija, jako organizacija, ale twoja wěra je tebi pomhała. Cyrkej tež džensa spóznawa nuzu na swěće a wona

pomha ze wšelkimi akcijemi — na příklad „Chlěb za swět“, antirassis-musprogramm. Tuta pomoc pak nje-smě začisć zawostajić, nic wěra, ale moje materielne dary su tebi pom-hała. — Abo njeje wěr a wjace trje-ba?

Prašejmy so sami sebje: Wěrimy

Wójske škody w Europje dawno hišće njejsu wšitke wurunane. Wjele kul-turnych kublow je na přeco zhubjene.

hišće do wuspěchow kruteje wěry? Njepomhaja jenož pjenjezy, namóc, protest? Njerozrisamy tež my problemy z primitiwnym optimizmom měnjo, to abo tamne je trjeba, a potom wšo pónďže. Hdy na to myslimy, zo je čłowjek wjace, zo čłowjek wjace trjeba, zo ma čłowjek dušu? K zbožu čłowjeka słuša wjace hač jenož materielnje zawěšćena eksistenca. Što je přičina njeměra a honjenja za zbožom? Čłowjek čini wšo, zo by so čětu derje šło, na swoju dušu pak je zabył. Wón je zabył, zo tež duša swój „wšedny chléb“ trjeba. *Što tebi pomha, hdy by runje cyły swět dobył a wšak škodował na swojej duši?* A duša móže škodować, móže scho-rjeć. To njejsu hustodosć chorosće čuwow, ale wjele bóle vegetatiwne dysregulacije a psychosomatiske chorosće. To su chorosće znutičkownych organow, kaž na přikład wutroby, žoidka, črjewow a tak dale, kotřež su zawinowane přez dušine konflikty. Lěkar njemóže přeco wuspěšnje tele chorosće lékować, přetož moderná medicína njeznaje dušu. Duša njeje eksaktnje wědomostnje wuslědžomna.

Někotři lěkarjo wšak dušu sobu do programa hojenja woprijeja, a tež někotři teologjo poznawaja tutón problem, kotremuž su mjeno „Pastoral-medizin“ dali. Zawěšće móže wona pomhać, hźež je čłowska duša wohrožena. Jenož wěra něšto wě wo čłowskej duši. W tym widžu ja wulku zamołwitosć, ale tež šansu džensnišeje cyrkwe. Je cyrkej swój dušepastyrski nadawk zabyla? Wěste je, zo je cyrkej jara wusko ze swětnymi nadawkami zwjazana a wuwjazana. Wo chorosć, nuzu, hlód a hubjenstwo so tež druge organizacije staraja. Što pak so stara wo čłowsku dušu? Teolog Hausmann je prajił: *Cyrkej je wuček za njepokojných.* Haj, to chce a dyrbi Chrystusowa cyrkej być a wostać.

Ernst Bloch je zdruha prajił: *Křesćanstwo je wobaranje přečiwo smjerći.* My mamy wjace hač to. Chrystus je smjerc ze swojim stanjenjom z mortwych přewinył. Chrystus je smjerći jejnu strašnosć wzal. Hdyž pak so zaso smjerće bojimy, potom je naša wěra słaba, potom smy w dwělach a so přichilamy přiboham. Kak daloko w tym nastupanju smy, pokazuja nam naše pohrjebje. Što rady na nje chodži? Pohrjebje nas tloča, a my smy wjeseli, hdyž su nim. Pohrjebje pak bychy dyrbjate bože služby być. Na pohrjebach bychmy dyrbjeli nowu zmužitosć dōstawać za žiwjenje.

Prof. Wagner — Wy jeho wěsće znajeće přez rozhlós! — je prajił pytajo za přičinami liwkosće cyrkwin-skeho žiwjenja: *My dyrbimy tajny ateizm w nas wotkryć!* Materializacija žiwjenja a wuslědženja wědomosćow skutkowachu na nas. Teologija dyrbi so ze wšěm tym zaběrać, zo by džensnišemu čłowjekej Bože słowo prawje a wužitnje připowědać móhla.

Koždy wosadny pak njech nutrnje posłucha na předowanje Chrystusoweje cyrkwe a njech so modli wo swoju wěru a wo wěru cyleje cyrkwe.

Zawostajila je nam wójna tu a tam hrězbné bunkery, za miliardy drohich pjenjow na škodu ludźi natwarjene.

Hrěch

Naše wnučki, serbscy a němscy, njebudu wjace słowa znać za snop, wojo, za kosu, motydló atd. Dokelž so tele wěcy z časom zhubja. Žito so wjace do snopow njewjaza, ale so hnydom wot stwjelca wumłóci. Přiwěšaki za traktory nimaja wjace wojo. W někotrych domach na wsach nadeńdžeš hišće kosu, ale kak dołho?

Z wěcu so tež słowo zhubi. Naša młodžina njeznaje wjace słowo hrěch, znajmjeńša nic w bibli-skim zmysle. Řeka to, zo je so hrěch ze swěta zhubił, kaž na polach wjace žane snopy njewidžiš?

Je so rjany són dopjelnił, zo so z polěpšenjom našich poměrów tež hrěšenje wotbudže?

Dokelž ma každy pjenjow dosć, ni-chtón wjace njehradnje.

Dokelž móža žony na přistojne wašnje swój wšedny chléb sej zaslužić, njejsu wjace nuzowane, w kurwarstwie swoje čělo za pjenjezy na muži předawać.

Dokelž ma každy možnotu so po swojich darach wuwidě, njetrjeba ni-chtón wjace zawistny być.

Dokelž ma každy nadžiju na rjany a zwěšćeny přichod, je so wša skupość a nahrabnosć zhubiła.

Dokelž wobaj, muž a žena, dosć pjenjow zaslužat, njeje w swójbje žaneje zwady a rozkory wjace.

Dokelž je wšudžom tak wjele rjanosće a bohatstwa, nihtón wjace za palencowej blešu njeprjima.

Ja chcu zastać z tym, zo njebych čě přewšo rozhoril, luby čitarjo. Mój wšak wěmoj, što so džensa na swěće stawa. Hrěch našemu časej bohužel njeje njeznaty. Koho pak to stara? Z posměwanjom so wo nim reči.

W Bibliji čitamy, zo je hrěšnik wotročk hrěcha,

zo je hrěch nješwarnosć,

zo je hrěch hańba čłowjeka,

zo je smjerc hrěchow mzda.

Tele mysle su našemu časej zwopředka njezaprijomne.

Móže to něšto njeobre, nješwarne abo samo hańba być, hdyž chcemy wšitke wjesela žiwjenja wužiwać? My njejsmy wotročcy hrěcha, ale swobodni a wotewrjeni za wše dary žiwjenja. Při tym so njestaramy wo tak mjenowane „Bože kaznje“. Smjerc hrěchow mzda — z tym nas njemóže nihtón zatrašić. — Tak abo podobnje móže džensa slyšć.

Nam je styskno. My smy tola wuk-

li na pačerjach, zo je hrěch křiwda přečiwo Bohu a čłowjekam. Njeje tomu wjace tak? Njeje hrěch wjace strach, kotryž naše časne z časom zhubja. Žiwjenje wohrožuje? Je reč wo hrěchu zastarska přiweřa, kotruž ma modern čłowjek skónčnje přewinyć?

Hladaj do žiwjenja.

Hdyž ze susodneho bydlenja slyšiš wołanje a sakrowanje, tak wěš, zo je tam „čert lós“. Tajka domjaca zwada je zrudoba a bolosć. Wona je chutniša, hač zo by ju z posměwanjom wotbyć móhł.

Zona bě w najwjetšej chudobje žiwa. W zymje sej njezwěri swoju stwu wutepić, dokelž je wuhlo tak jara drohe. Zo by lutowała, sydaše po wječorach počmje. Chuduška wudowa zawostaji při swojej smjerći 42 000 hr. Njesměj so tutomu přikla-dej, kaž by so tu jednało wo jedyn wosebje čězki pad duchachoreje žónskeje. Kelko sylow a horkich zakli-wanjaw zawinuje mjez nami hrěch skuposće!

Policija wojuje z hrěchom wopil-stwa — podarmo. Přeco zaso nowe njezboža na drohach, dokelž je alkohol čłowjekam mozy zmučil. Je pjanosć něšto rjane — za wopiteho? — za přihladowarja? Dawa wona nowe mocy? Je wona lube wokřewjenje? A tola tak wjele wopilstwa. Wopil-stwo je křiwda přečiwo sebi samomu a přečiwo swójbny m druhim. Wopil-stwo je hrěch, kotryž je tysac kroć duchownu a čělnu smjerc zawinowało.

Znaju wboheho, zrudneho, wosamo-čeneho čłowjeka. Snano sy ty jemu podobny. Wón ze wšěmi derje měni, ale ze swojimi susodami ma njezbožo. Woni jemu ze wšěch bokow klubu činja. Wón je jim stajnje pomocny, ale woni jemu žanu přečelnosć nje-wopokazuja. — Při džěle bě najprjedy ze swojim mištrum we wutrobnej kolegialnosći zwjazany, ale bōrže je dyrbjal jeho šamałosć spōznać. Skoro wěrje podobne njeje, zo móže člo-wjek tak hrozny być, kaž jeho miš-šter. Wot druhich kolegow wšak tak a tak ničo dobreho njebě wočakować, ale wot mištra. Najwjetšu zrudobu pak ma, zo je so jeho najlubši pře-čel wot njeho wotwobročil. Čehodla? Wón bě jemu we wšěj lubosći chylł słowčko wěrnosće prajić, a to bě wop-pak. Haj, wěrnosć nochce nihtó sly-šć.

Wbohi čłowjek! Wón sam je dobry, a wšitcy druzy su zli a falšni. Je wón zawěrnje wobžarujomny? Biblija jeho mjenuje ludaka, kotryž drje třěsku w swojeho bratra woku widži, ale nic hrjadu w swojim woku. Běda tajkemu hordemu farizejskemu, kotryž zacpěwa druhich w swojej duchownej nadutosci a so ženje njemůže nutrnje modlić: Božo, budž mi hrěsnikej hnadny.

Wbohi tajki čłowjek je, nic wšak dokelž su druzy tak njekničomni, ale dokelž je wón sam wotročk swojich hrěchow. Kak tajkemu čłowjekej pomhać? Jeho susodow polěpsić? Jemu dopokazać, zo je sam wina swogeho nježboža?

Chrystus je nas z wotročstwa hrěcha wumóhł. Wěr to, a ty budžeš zbožny w swojej wěrje.

Jenož chory woła za lékarjom.

Jenož pokutny hrěsnik žada sej za wumóžnikom.

P o k u t a ? To rěka, zo swoje hrěchi widžimy,

zo je jich nam žel,

zo sebi žadamy za nowym, čistym žiwjenjom.

Tak pokutnemu čłowjekej chce Chrystus pomhać.

Hrěch je surowy knjez. Nam njeje trjeba, jeho wotročyć być. Chrystus je nas ze swojej drohej a swjatej kreju wukupił. W.

Cyrkej w Islandže

Island je póměrnje wulka kupa (jenož něšto mało mjeńša hač NDR) wosrjedž Atlantiskeho morja daloko k pońocy při samych polarnych mjezach. Něhdý běše Island džěl Danskeho kralestwa. Džensa je to samostatna republika z někak 200 000 wobydlerjemi (NDR ma wjace hač 17 milionow wobydlerjow). To rěka pola nas bydli na jednym kwadratnym kilometru 158 čłowjekow, w Islandže 2 čłowjekaj. Wot 200 000 wobydlerjow cyłjeje republiki bydli wjace hač 77 000 we hłownym měsće Reykjaviku. Při brjohach wulkeje kupy maš tam a sem městačko. W znutřkownym kraju njenańdžeš daloko a šěroko žanu žiwu dušu.

Island je europski, skandinawiski kraj. 96 % wšitkich stačanow su ewangelsko-lutherskeje wěry. Prěni wobydlerjo Islanda běchu najskerje křesćenjo. Hižom wokoło lěta 1000 postaji tehdyši islandski parlament křesćansku wěru jako statnu nabožinu. W léce 1550 přińdže pod danskim knjejestwom reformacija do Islanda. Hižom w léce 1584 přeloži biskop Thorlakson Bibliju do islandskeje rěče.

Prjedy běše Island do dweju biskopstwow džěleny. Nětko je cyła republika jedne biskopstwo ze sydłom we hłownym měsće. Wot lěta 1909 ma Island sam swoju uniwersitnu teologisku fakultu. Najwyši organ ewangelsko-lutherskeje cyrkwy je synoda. Njenabožne naleznosće cyrkwy njeduje rjaduje knježerstwo a parlament.

Cyrkej je rozdžělena do eforijow a wosadow. Tych je jich docyła 281. Nimo statneje ewangelsko-lutherskeje cyrkwy je tam hišće swobodna lutherska cyrkej ze 7 000 dušemi, nje-

wotwisna lutherska kongregacija z 2 000 dušemi. Romsko-katolska cyrkej ma tam 1 000 wosadnych w samostatnym biskopstwyje. Z islandskich katolikow je wošel farar Jón Svansson, kotryž je hač do džensnišeho znaty jako spisowačel knihow za młodžinu.

Prítel lidu –

Przyjaciel ludu 30. 6. 1974

Položenje křesćanow w Japanskej

Mjez něhdže 100 milionami Japanami je 1 milion křesćanow, 650 000 protestantow a 350 000 katolikow. Pola Japanow je přeco hišće sylna njedowěra přečiwu křesćanstwu. W křesćanstwyje widža něšto cuzeho a importowaneho. Misionaroyo pyta-ja stajnje za nowymi metodami, kak bychy Japanam móhli lěpje wěru do Chrystusa předować. Njech je tež jenož jedyn procent Japanow křesćanow, tak tola dalše 10 procentow připoznawa hłowne zasady křesćanstwa a wuznawa, zo ma tež jim něšto pra-

Nowy termin za jutry?

Lětsa swjećachu wšitke křesćanske cyrkwy jutry na samsnym dnju – 14. haperleje. Při tutej skladnosći wobroći so Konstantinopelski patriarch na bamža Pawola VI. a namjetowaše, zo bychy prawoslawni, katolikojo a protestanca so dojednali na jedyn termin jutrow.

Jelizo so tutón namjet přijima, by drje to rěkało, zo jutry njebychu wjace chodžite, ale so stajnje swjećite na wěstěj njeđželi w haperleji – najskerje na druhej njeđželi.

Evangelický Posol 25. 5. 1974

Na dnju 1. septembra spominamy kóžde lěto znova na započatk 2. swětoweje wójny. Wobrazaj na 2. a 3. stronje stej z najnowšeho časa. Njepřestańmy žarować wo to, štož je nam wójna wzała a zničila, zo bychy so wo měr njeprěstawajcy modlili.

Jězus praješe swojimaž staršimaž: Njewěstaj, zo mam być w tym, štož je mojeho Wótca?

jić. To drje je přičina, zo so při poslednim ludličěnju na 3 miliony jako křesćenjo zapisachu.

Zajimawe je, zo stajnje rosće ličba tych pohanow (buddhistow a šintoistow), kotřiž chcedza w křesćanskich cyrkwach wěrowani być. Jedne farstwo w Tokiu měješe w léce 1968 6 tajkich wěrowanjow, ale w léce 1972 měješe samsne farstwo 130. Lutherskich duchownych je w Japanskej něhdže 200. Lutherska cyrkej ma swoju samsnu fakultu w Tokiu.

Evangelický Posol 25. 5. 1974

**Knjeza, chwal duša,
a njezapomń jeho dobrotow!**

Pomhaj Boh, časopis ewangelskich Serbow. – Wuchadža jonkroč za měsíc z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. – Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. – Hłowny zamołwity redaktor: superintendent Gerhard Wirth-Njeswačidlski. – Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. – Čiść: Nowa Doba, čišćerňa Domowiny w Budyšinje (III-4-9-1770)